

Hyvinvoinnin ja osallisuuden edistämisen lautakunnan otto-oikeuden käytön rajaaminen

HOELK 18.06.2025 § 6
1068/00.02.01.01/2025

Kuntalain 92 §:ssä säädetään asian ottamisesta ylemmän toimielimen käsiteltäväksi:

"Kunnanhallitus, kunnanhallituksen puheenjohtaja, kunnanjohtaja tai hallintosäännössä määrätty kunnan viranhaltija voivat ottaa kunnanhallituksen käsiteltäväksi asian, joka on tämän lain nojalla siirretty kunnanhallituksen alaisen viranomaisen tai kunnanhallituksen jaoston toimivaltaan ja jossa asianomainen viranomainen on tehnyt päätöksen.

Hallintosäännössä voidaan määrätä, että 1 momentissa tarkoitettu oikeus koskee vastaavasti lautakuntia, niiden puheenjohtajia tai hallintosäännössä määrättyä kunnan viranhaltijaa asianomaisen lautakunnan alaisen viranomaisen tai lautakunnan jaoston toimivaltaan siirretyissä asioissa, jollei kunnanhallitus, kunnanhallituksen puheenjohtaja, kunnanjohtaja tai 1 momentissa tarkoitettu johtosäännössä määrätty kunnan viranhaltija ole ilmoittanut asian ottamisesta kunnanhallituksen käsiteltäväksi.

Hallintosäännössä voidaan määrätä, että liikelaitoksen johtokunta, sen puheenjohtaja tai kunnan viranhaltija voivat ottaa liikelaitoksen johtokunnan käsiteltäväksi asian, joka on tämän lain nojalla siirretty liikelaitoksen johtokunnan alaisen viranomaisen toimivaltaan ja jossa asianomainen viranomainen on tehnyt päätöksen. Tällöin asiaa ei voida ottaa sen lautakunnan käsiteltäväksi, jonka alainen liikelaitoksen johtokunta on. Jos asia on päätetty ottaa sekä liikelaitoksen johtokunnan että kunnanhallituksen käsiteltäväksi, asia käsitellään kunnanhallituksessa.

Asia on otettava ylemmän toimielimen käsiteltäväksi viimeistään sen ajan kuluessa, jossa 134 §:ssä tarkoitettu oikaisuvaatimus päätöksestä on tehtävä.

Ylemmän toimielimen käsiteltäväksi ei kuitenkaan saa ottaa:

- 1) lain tai asetuksen mukaisia lupa-, ilmoitus-, valvonta- tai toimitusmenettelyä koskevia asioita;
- 2) yksilöön kohdistuvia opetustoimen, terveydenhuollon tai sosiaalitoimen asioita; eikä
- 3) 51 §:ssä tarkoitetulle kuntien yhteiselle toimielimelle siirrettyjä asioita, jos asianomaiset kunnat niin sopivat."

Joensuun kaupungin hallintosäännön 107 §:ssä määrätään seuraavasti:

"Otto-oikeus

Asian ottamisessa ylemmän toimielimen käsiteltäväksi noudatetaan kuntalain säännöksiä. Kuntalain 92 §:n 1 momentissa tarkoitettu otto-oikeus on myös lautakunnalla ja sen puheenjohtajalla lautakunnan alaisen viranomaisen toimivaltaan siirretyissä asioissa, jollei asiaa ole otettu kaupunginhallituksen käsiteltäväksi. Niin ikään otto-oikeus on liikelaitoksen johtokunnalla ja sen puheenjohtajalla liikelaitoksen johtokunnan alaisen viranomaisen toimivaltaan siirretyissä asioissa.

Lautakunnan käsiteltäväksi asian voi ottaa myös lautakunnan esittelijä ja johtokunnan käsiteltäväksi myös johtokunnan esittelijä."

Hallintosääntö 108 §:

”Päätöksen ilmoittaminen toimielimelle

Kaupunginhallituksen alaisen viranomaisen on ilmoitettava kaupunginhallitukselle tekemistään päätöksistä, lukuun ottamatta niitä asioita tai asiaryhmiä, joista kaupunginhallitus on päättänyt, ettei se käytä otto-oikeuttaan.

Lautakunnan tai liikelaitoksen johtokunnan alaisen viranomaisen on ilmoitettava ao. lautakunnalle tai johtokunnalle päätöksensä sellaisissa asioissa, jotka voidaan ottaa lautakunnan tai johtokunnan käsiteltäväksi, lukuun ottamatta niitä asioita tai asiaryhmiä, joista lautakunta tai johtokunta on päättänyt, ettei se käytä otto-oikeuttaan.

Ilmoitus on tehtävä neljän päivän kuluessa pöytäkirjan tarkastamisesta. Jos pöytäkirjaa ei tarkasteta, määräaika lasketaan pöytäkirjan allekirjoittamisesta tai päätöksen tekemisestä.”

Kuntalain 92 § merkitsee hyvinvoinnin ja osallisuuden edistämisen lautakunnan kannalta sitä, että se voi ottaa käsiteltäväkseen viranhaltijan päättämän asian. Otto-oikeuden käyttäminen merkitsee sitä, että alemman viranomaisen päättämä asia siirtyy kokonaisuudessaan hyvinvoinnin ja osallisuuden edistämisen lautakunnan käsiteltäväksi. Tällöin lautakunta ei ole sidottu alemman viranomaisen tekemään ratkaisuun. Lautakunnalla on asiaa käsitellessään sama toimivalta kuin alemmalla viranomaisella on ollut. Se on velvollinen tekemään asiassa päätöksen. Käsiteltäväksi otettavassa asiassa aiemmin tehty päätös voidaan pysäyttää, kumota tai poistaa taikka asia voidaan palauttaa päätöksen tehneen viranomaisen uudelleen käsiteltäväksi.

Valmistelija: hyvinvointi- ja osallisuuspäällikkö

Hyvinvointi- ja osallisuuspäällikön päätösehdotus:

Hyvinvoinnin ja osallisuuden edistämisen lautakunta päättää

hallintosäännön 108 § nojalla olla käyttämättä otto-oikeuttaan asioissa, joissa päätöksenteko kuuluu hyvinvoinnin ja osallisuuden edistämisen lautakunnan alaisten viranhaltijoiden toimivaltaan silloin, kun päätökset koskevat tutkimuslupia.

Päätös:

Hyväksyttiin yksimielisesti.